

SPORT

Službene objave

Iz urada CONI-a
NOGOMETNA ZVEZA

Objava, št. 5. Ljubljana, 23. marca

1. Novi direktorij NZ pošilja s prve seje pozdrave vsem nadrejenim sportnim forumom, sportnim klubom, vodjem in igralcem. Seje direktorija bodo vsak ponedeljek ob 17. uri; vsi sklepi bodo objavljeni v dnevnem tisku.

2. Za vstop v prvo divizijo so se prijavili Hermes, Mladika in Dopelavoro Tabachi. Zrebo je odločil, da se dodeli brez igre v prvo divizijo Hermes, medtem ko bosta ostala dva igrala dne 4. aprila ob 15.30 na igrišču Ljubljane kvalifikacijsko tekmo. Prvenstvo prve divizije se začne dne 11. aprila po razporedu, ki bo pravčasno objavljen. Prvenstvo druge divizije se začne isto nedeljo.

3. Opozorjajo se vsi klubi, da ne more noben igralec zapustiti svojega matičnega kluba, če nima pravilne izpiske od njega.

4. Objavljajo se sodniške takse z veljavnostjo od 23. marca t. l. dalje: za mladinske tekme: Lir 20.—, (za Zvezu Lir 3.—); za vse ostale tekme: Lir 30.— (za Zvezu Lir 5.—).

Jutri pa kar na dveh igriščih

Priloge nogometašev v znamenju skorajšnje otvoritve domačega prvenstva

Počasi, toda sigurno smo se torej le približali nedelji, ko se bo po nogometnih igriščih začelo življenje čisto zares. Prvo nedeljo aprila bo otvorjena nova nogometna sezona in naše nogometne enajstorce bodo po dolgem zimskem počitku spet pozivale zelena polja, ki so zdaj samevala malo manj kakor okroglega pol leta.

Kakšen bo podroben zaporedje tekem med posameznimi udeleženci v raznih skupinah, dosaj še ni bilo objavljeno službeno, toda ne glede na to je za vse klube in klubiste nepremakljivo, da bo treba v dobrem tednu dni nastopiti v prvih tekmah, ne samo za čast in ime domačega travnika, temveč za točke in zgoditke, katerih skupni iznos bi jim lahko odprl pot v večje in zanimivejše okolje.

Spričo kratkega časa, ki loči torej naše nogometaše od prvih srečanj v prvenstvu, je razumljivo, da vsi do zadnjega izrabljajo zadnje proste termine za čim izdat-

nejšo pripravo. Tako smo zdaj že nekaj nedelj videli na delu celo vrsto starih znancev z nogometnih terenov, ki spet tekačo za okroglim uspehom, da bi jih prve borbe za žogo ne zateklo preveč okorele.

V znamenju takih priprav bo jutrišnja nedelja prav za prav zadnja in zato so jo za te namene izkoristili kar štirje kandidati za bodoči naslov nogometnega prvaka naše pokrajine. Zanimivo je pri tem, da so se za danes dogovorili za medsebojne tekme vsi oni štirje, ki jih lahko uvrstimo — in tako bo najbrže tudi v resnici — med elitno ljubljanskega nogometa, nepotrebno pa je, da so se ti razgovori končali tako, da bo vsak igral na svojem travniku. Toda to je že v tradiciji naših domačih privržencev te igre, da se vsak najbolje počuti na svojem in soče drugemu na ljubo odstopiti niti glade tega niti glade začetka prireditve.

Prva prijateljska tekma, in sicer med Ljubljano in Hermesom, bo torej ob 15. na stadionu v Šiški. Ta igra za trening, v kateri se bosta sestala dva stara nasprotnika z zelenega polja, bo nudila zanimiv vpogled v letošnjo formo dveh enajstoric, ki sta že po dosedanjih nastopih pokazali več kakor bi jim smeli prisoditi po tako dolgi pavzi kakor sta jo uživala letos. Prireditelji so poskrbeli tudi za predigro, ki se bo začela ob 14.

Druga tekma enakega naslova bo skoraj istočasno na jugovzhodu od šišenskega stadiona, na Marsovem igrišču za Kolinsko tovarno. Tamkaj se bosta spoprijela dva druga nasprotnika, ki tudi nočeta zaostajati za tovariši iz šišenske arene. Mars je po prvem startu oče kar od vsega začetka krepko zavihal rokave, pa tudi Dopelavoristi iz tovarne so si letos zastavili višje in najvišje cilje. Pričetek tekme je določen za 15.30 — prav tako tudi s predtekmo eno uro prej.

Finski sportnik-vojak in obratno

Finski vojak na fronti skrbi tudi sredi borbe za krepitve svojih misli in ohranitev borbenega duha s številnimi tekmami v raznih disciplinah, ki so kakor koli povezane s trdim vojaškim življenjem pred sovražnikom.

Uradne objave s finskega bojišča so sicer kratke, toda zaradi tega vojna na visokem severu ni nič manj težja in zagrižena kakor na vsej ostali vzhodni fronti. Tukaj se bori majhen, komaj trimilijonski narod na skoraj 1200 km dolgi fronti proti številnemu ruskemu velikanu, ki na temo prebivalstva najmanj 60-krat več.

Naloge finske vojske so torej zelo napore in odgovorne in prav tukaj se šče-

pokaže vsa žilava vztrajnost in nepopustljiva odločnost finskega vojaka. Njegovo navdušenje za sport ga je preobrazilo v odličnega borca, ki vsak prosti čas tudi v borbi izkoristi za to, da se spet povrne k svojemu sportnemu delovanju. Tako je znano, da finska vojska na fronti v poletnem času redno godi sporte, prireja svoje tekme v vojaškem peterboju, dirka na kolesih ali tekmuje peš in se smotrno uri predvsem v onih vajah, ki so za vsakega vojaka neobhodno potrebne, največ strelske in metaine.

V zimskem času tekmujejo finski vojaki na fronti na smučeh ali sanen, onih značilnih laponskih sanel, podobnih bolj sankam kakor jih poznamo mi. V vseh severnih vojskah uporabljajo te sani kot prevozno sredstvo za majhne tovore; na teh sanelh finski vojak prevaža vse: orožje, municijo, ranjence, žive in kar mu je še treba najbolj nujnega. Take sani vlečejo vojaki sami, inicer po dva, štirje ali šest skupaj na smučeh.

Odvce je pristavljati še to, da vse take sportne tekme izvajajo vojaki v polni opremi, kar zahteva seveda še večje telesne napore, obenem pa seveda vojaka navaja na dejanske potrebe. Vsak oddelek, vsaka edinica, od akromne čete do armadnega zbora ima svoje prvake, ki nastopajo zdati namesta za svoja društva za barve svojih polkov in poveljstev.

Zadnje sportne tekme v večjem obsegu so bile tamkaj stafetne smučarske tekme, ki so vodile preko vse zemeljske ožine Aunus, in sicer skoraj 200 km daleč od Aunusa do Aaeslinne. Proga je vodila po gričevitem in zelo raznolikem terenu ter je bila razdeljena v 12 manjših odsekov, ki so merili posamič od 10 do 28 km. Tekma je trajala dva dni in je zmagovalna stafeta, o kateri pa ime sploh ni bilo objavljeno, potrebovala za vs 200 km dolgo pot nekaj nad 16 ur. Taka hitra stafeta na snegu je v zimski vojni dragocena sila, ki je v okoliščinah lahko strah in trepet sovražnika.

— Iz nogometne sekcije Hermes. V nedeljo, ob pol 10. sestanek junicjev, naraščajnikov (starih in novih) in pogovor s trenerjem. Ob 10. igrajo juniorji prijateljsko tekmo z juniorji SK Viča. — Vsi točno in zanesljivo! Načelnik.

— Iz zbora nogometnih sodnikov: Vabijo se vsi gg. sodniki, da se zanesljivo udeležijo obveznega plenarnega sestanka, ki bo v poned. 29. t. m. ob 18. v pisarni nogometne zveze (CONI). Obvezna je udeležba tudi za one gg. sodnike, ki so zaprosili za bolniški dopust. — Predsednik.

— Dopelavoro iz tobačne tovarne (nogometna sekcija). V petek ob 19. članski sestanek nogometnega moštva v posebni sobi restavracije Legat, Predovčeva. — Važno zaradi nedeljske tekme in bližajočega se prvenstvenega tekmovanja. Marni sigurno!

Iz Novega mesta

— Smrt blage matere. Še riti leto dni po smrti svojega moža je po krajši težji boleznini nenadoma preminula vdova mladenka in zagorja ter posestnika ga. Marija Kovačičeva v Novem mestu. Pokopnica je zaradi svoje izredne dobrotljivosti in blagosti uživala v mestu in vseh širni okolici izredno priljubljenost in velik ugled. Prav posebno pa so spoštovali pokojnico številni sromaki, ki jim je posebno v sedanjih težkih časih tako radodarno vedno priskočila na pomoč. Vrata njenega idličnega doma ob Težki vodi so bila vedno v vsakemu na stečaj odprta in nihče ni odšel od nje praznih rok. Njeno izredno priljubljenost je posebno pokazala njena zadnja pot, na kateri jo je spremljala ogromna množica mestnega in kmetijskega prebivalstva. Pred domom in ob odprtem grobu na smehelskem pokopališču ji je povelji zbor pod vodstvom g. Skebete zapel tudi v poslednji pozdrav ganljive žalostinke.

— Občinski preskrbovalni urad bo delil živilske nakaznice za mesec april v torek dni 30. in v sredo dne 31. marca po običajnem vrstnem redu ulic. Ker je delitev živilskih nakaznic urejena tako, da nikomur ni treba čakati in ne se dremati, prosimo, da se občinstvo običajnega reda drži in prihaja po nakaznice v določenih urah. Po zalogu okrajnega glavarstva mora priti vsak upravičenec v starosti od 15. do 50. leta starosti osebo po nakaznici. Izostanek od prevzema nakaznice izven vrstnega reda ulic je opravičen samo železniškim uslužbencem. Za zamudnike se bodo delile nakaznice le še v ponedeljek 5. aprila. Po tem datumu se nakaznice ne bodo več izdajale razen novim prijavitelcem.

— Nabiralna akcija. Restavracija novomeške kapitelske cerkve je zahtevala ogromno denarnih sredstev, zato je bilo nujno potrebno, da je odbor za restavracijo izvedel z oblastnim dovoljenjem širokopotezno organizirano nabiranje prostovoljnih prispevkov. Novomeščani so p. kazali mnogo razumevanja za nabiralno akcijo in je vsak prispeval po svojih močeh. Skupno je bilo nabranih 25.77,49 lir. P. leg tega zneska pa je objavljeno restavracijskemu odboru še tudi od drugih strani nekaj večjih prispevkov, ki bodo omogočili, da bodo vsi sedanjí stroški ne le kriti, ampak da se bo v Veliki noči lahko pričelo z nadaljevalnimi restavracijskimi deli.

Po kratki bolezni nas je za vedno zapustil v 70. letu starosti naš dragi oče, stari oče, stric, svak in tast, gospod

Goršič Karol

bivši čevljarški mojster

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v soboto, dne 27. t. m. ob 16. uri z žal — kapele sv. Janeza — na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Niederwies, 26. III. 1943.

Globoko žalujoci: JOZA, hčerka; DRAGO, sin; JULKA roj. GROBLER, snaha; DRAGICA, in JULCRA, vnučki in — ostalo sorodstvo

Čitateljem v Nezavisni Državi Hrvatski

Zbirka romanov »Dobra knjiga« si je pridobila že mnogo prijateljev tudi med našimi čitatelji na Hrvatskem. Prijavilo se je za njo že razveseljivo število naročnikov in vedno se oglašajo še novi.

Te dni je izšel šesti roman »Dobre knjige«. Prinesel je odlično delo danskega pisatelja H. P. Jacobsena »BORBA Z BOGOVI«. V aprilu in maju bo sledil v dveh knjigah svetovno znani roman Louisa Blomfielda »VELIKO DEZEVEJE«, v juniju pa bo nato izšel prav tako že v vse evropske jezike prevedeni roman »NIHCE SE NE VERNE«, ki ga je napisala znana italijanska pisateljica Alba de Cespedes. Vsebinsa vseh teh knjig je čitateljem že znana iz dosedanjih objav v »Jutru«.

Naročniki za »Dobro knjigo« se sprejemajo na Hrvatskem za pol leta, t. j. za šest zaporednih romanov, ker izide vsak mesec ena knjiga. Pričenši z aprilsko knjigo znaša naročnina za šest broširanih romanov 250 kun. Naročnike sprejema tvrdka »Press-Import« v Zagrebu, Katančičeva 3.

Čitatelje »Jutra« na Hrvatskem, ki še niso naročeni na »Dobro knjigo«, opozarjamo na to ugodno priliko, da pridejo po izredno nizki ceni do odličnih in zanimivih romanov.

Čudne jedi in pijače

ki bi jih naši želodci ne prenesli, divja plemena jih pa smatrajo za poslastice

Okusi so različni. Kar se zdi enemu poslastica, je drugemu neužitno in odvratno. Pomislimo samo na ostrige, polže ali žabje krake, ki jih smatrajo mnogi za največjo poslastico, mnogim ljudem se pa obračajo želodci že, če slišijo to ime. Za polže se posebno navdušujejo Francozi, prijateljev ostrig in žabjih krakov je pa tudi pri nas mnogo. Kitajci pa zelo radi jedo sloveča »gnila jajca«. Pri nas bi se lepo zahvalili, če bi nam postregli s takimi jajci. Kitajci pa ne poznajo boljše poslastice. Toda gnila kitajska jajca niso še nič v primeri s poslasticami divjih plemen v Aziji, Afriki in Avstraliji. Človek kar verjeti ne more, kaj vse jedo divjaki kot poslastice.

Dinki v Sudanu smatrajo za najboljšo poslastico pečene kače. Te so priljubljene še mnogo bolj kakor na palmovem olju praženi krokodilovi repi ali kuhane vodne lilije. Vse to bi se nekako šlo, gotovo bi pa naši želodci odločno protestirali proti živim ali praznim termitom in gosenicam. Prebivalci Avstralije pa smatrajo termite in gosenice poleg pečenih opic za največjo poslastico. Termiti se parijo v septembru in aprilu. V teh dveh mesecih hodijo cela plemena Pigmejcev strjeno na lov na termite. Zvalice, ki se zrede potem kakor naši ogrci, jedo divjaki kar žive ali pa jih nasole, stlačijo v možnarjih in skuhaajo. Proti takim poslasticam bi naš želodec gotovo protestiral in pred njimi bi pač dali prednost pečenim krastavcem, ki jih zelo radi jedo mongolska plemena v puščavi Gobi.

Drugače je zopet s sočivjem, ki ga jedo prebivalci visokega severa: na pol prebavljen mah, izrezan ustreljenemu severnemu jelenu iz vampa. Sveži mah človeškemu želodcu ni prebavljiv in užiten postane šele, če ga pripravijo fermenti živalskega vampa. Čukči, nomadsko pleme na krajnem severu Azije, pa poznajo kot edino opojno pijačo zavretek suhih mušnic. Indijanska plemena v Gran Chacu pa pijo svojevrstno pijačo, ki bi je naši želodci gotovo ne prenesli. Gre za tako zvano alagorbo pivo, ki se pripravlja tako, da stare žene z brez-zobimi čeljusti zmečkajo rčiče in jih dobro premešajo s slino. Ta izpljuvani sok vre potem v drevesnih votlinah in tako nastane alkoholna pijača. Mnogo čudnejše se nam pač zdi v primeri s tem kobilje mleko, ki spada v notranji Aziji med glavna živila.

Vrsta čudnih, za naše želodce neprebavljivih ali vsaj nesprejemljivih jedi in pijač, ki jih pa smatrajo divja plemena za pravo poslastico, s tem seveda še daleč ni izčrpana. Našli bi jih lahko še mnogo in še manj okusnih. Mi se prav radi obpovemo vsem tem poslasticam in jim dajemo prednost pred njimi kruha, pa naj bo še tako črn. Okusi so pač različni.

POSLOVNA TAJNA

— Kako se ti je posrečilo vlomiti tako dobro zaklenjena vrata in še železno blagajno? — vpraša sodnik vjornilca.

— To je moja poslovna tajna, gospod sodnik.

WILKIE COLLINS: Nezadosten dokaz

Detektivski roman

Nasprotno pa je drugo pismo trdilo, da jo bila Sara neumna, ko je dala svojo ljubezen brezčutnemu podležu, s katerim se je po nesreči poročila. Prijateljica ji piše, da bi se raje ubila kakor pa da bi njen mož postal za njo tako hladno in ravno-dušno kakor se pritožuje ona. Svetuje ji, naj ne prenaša več dolgo takega življenja, naj zapusti moža in pride k nji, kjer naj dvigne tožbo za ločitev.

Tretje pismo je vsebovalo svarilo, da ima morda njen mož ljubico, kateri poklanja vso tisto nečest, ki jo odreka lastni ženi. Svetuje ji, naj stori prav tako, naj skuša najti predmet njegovih misli, nakar mu bo lahko zagrenila življenje, kakor ga zdaj on greni njej. Pripravljen je priti v Gleninch, da pomore prijateljici s svojimi lastnimi izkušnjami.

To zadnje pismo je napravilo neprijeten vtis na sodni dvor, toda branje pismen je vodilo do istega sklepa: Gospod Macallan je zanemarjal svojo ženo, ki je bila zato nesrečna.

Nato so prebrali nekaj pismen, naslovljenih na oboževca, in ki so vodila do istega sklepa: možovo življenje je bilo v Gleninchu prav tako neznošno kakor življenje njegove žene.

Zadnje pismo, ki so ga prebrali, je pisala ženska roka in je bilo podpisano z Helena. Pisateljica je obžalovala, da morata biti njuni duši, ki sta si tako srodni, ločeni druga od druge ter da sta oba vezana z vezmi, ki jih morata spoštovati. Želala je, da se srečata na nek drug način. Prosila ga je, naj raztrga njeno nepremišljeno pismo.

Pismo je napravilo slab vtis ter izzvalo nova vprašanja s strani sodnikov, glede datuma in izvora tega pisma. Državni pravdnik je odvrnil, da se iz pisma vidi le to, da je bilo oddano v Londonu.

Zdaj so začeli z branjem dnevnika. V njem je bilo večkrat omenjeno ime, s katerim je bilo podpisano zadnje pismo in pred zaključkom procesa so ga odnesli, da ugotove istovetnost pisateljičinega rokopisa.

Prvi izveček, ki je bil dokaj kompromitirajoč in resen, se je nanašal na čas dobro leto pred smrtjo gospe Macallanove.

Takole se je glasil:

»Ves v skrbeh sem zaradi vesti, ki sem jo bil prejel. Helenin mož je nenadoma umrl, pred dvema dnevi. Zdaj je svobodna! Moja oboževana Helena je svobodna! ... Jaz pa ... Jaz sem pa vezan z žensko, do katere ničesar ne čutim. Helena je zame izgubljena, izgubljena po moji krivdi! Zdaj razumem, kako lahko postanejo nekateri ljudje zločinci. Za nočjo zaprem te strani. ki me spravljajo v blaznost; bolj je, da ne pišem, da ne mislim, temveč da skušam pozabiti!«

Nek drugi izveček iz dnevnika: »Največja neumnost, ki jo lahko zagreši mož, je ta, da podleže trenutnemu navdušenju; tako sem se jaz poročil z nesrečno žensko, ki je danes moja žena.« Mislim, da je Helena za zmerom izgubljena, ko se je poročila s človekom, ki se mu je zaobljubila še preden je spoznala mene. Poslala mi je poslovnico pismo in ostal sem brez upanja, brez pričakovanja.

»Usoda je hotela, da sem se v kavalirskem zaletu poročil z dekletom, ki se je tako navežalo name. Bog ve, da ji nikoli nisem dajal vzpodbude! Ona pa je se nepremišljeno kompromitirala in moja dolžnost je bila, da zavežem strupene jezike, ki so jo napadali. Helena je bila izgubljena in nobena druga ženska me ni zanimala. Moje plemenito dejanje lahko reši to dekle. Čemu naj bi ga ne izvršil?«